

Swedish Geological AB
Järnvägsgatan 36
131 54 Nacka

KOPIA

Undersökningstillstånd för området Granträsk nr 2 i Bodens, Kalix, Luleå och Överkalix kommuner i Norrbottens län

Beslut

Bergmästaren beviljar Swedish Geological AB, 556762-3425, (hädanefter sökanden) undersökningstillstånd med tillståndsid 2023:56 enligt minerallagen (1991:45) för området Granträsk nr 2.

Undersökningstillståndet innebär ensamrätt för sökanden till undersökning av det beviljade området. Med undersökning avses arbete i syfte att påvisa en fyndighet avseende sådant koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 3 minerallagen.

Undersökningstillståndet gäller i tre år från den 26 april 2023 till den 26 april 2026.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet, se bifogad karta (bilaga 1), omfattar en yta om 17 115,86 ha och begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	7368959,60	811955,98
2	7377582,16	818644,09
3	7371797,65	832774,59
4	7356112,20	834130,75
5	7359405,96	822388,86
6	7368683,82	828448,38

7	7373813,04	817435,64
8	7368074,09	812979,00

Villkor

Sökanden ska ställa säkerhet för ersättning avseende skada eller intrång som kan bli följden av undersökningsarbete. Säkerheten ska ställas till Bergsstaten innan undersökningsarbeten påbörjas.

Bakgrund

Ansökan om undersökningstillstånd kom in till Bergsstaten 20 juni 2022 och avser koncessionsmineralet diamant. Sökanden har till sin ansökan fogat en karta över det sökta området. Enligt sökanden kan arbeten inom det sökta området leda till fynd av koncessionsmineral därför att sökanden har identifierat ett fokuserat intresseområde för prospektering efter kimberlit över ett antal områden genererade från en första utvärdering av flygmätningar. Ansökningsområdet ligger i den södra delen av Norrbottenkratonen och bedöms som sannolikt att mantellitosfären inom Norrbottenkratonen når ner till diamantens stabilitetsfält, och att det därmed finns grundläggande förutsättningar för förekomst av diamantfyndigheter inom området. De undersökningsarbeten som sökanden planerar att utföra är borrhning (kaxborrning) av 14 stycken borrhål i identifierade geofysiska strukturer som är geografiskt utspridda inom ansökningsområdet. Visuella studier på plats av borrhax. Geokemisk analys av borrhax samt svepelektronmikroskåpsanalys av indikatormineral för att bestämma kemisk komposition och sannolikheten att kimberliten kan innehålla potentiellt ekonomiska halter av diamant. Inom området nyttjas marken framför allt till skogsbruk, till störst del av större skogsbolag, medan övrig mark till störst del består av myrmark. Området i stort är gles befolkat och frekventeras mycket sparsamt av människor. Ansökningsområdet överlappar med Muggträskets naturreservat men de strukturer som ska borrar ligger som närmast 800 meter ifrån reservatet. Renskötselrätt hålls av tre samebyar, inom olika delar av ansökningsområdet. Ansökningsområdet överlappar inte med område av riksintresse för rennäringen. Eventuell påverkan bedöms framför allt innefatta röjning av vegetation för att tillse framkomlighet med skotare med borrhigg, samt att människor i bostadshus vid borrhning av vissa av strukturerna kan uppleva detta som störande. Renskötseln kan komma att störas i det fall renar, och eventuellt renskotare, befinner sig i området vid tiden för borrhningsarbetet. Åtgärder bör framför allt innefatta kommunikation med markägare, kommun och sameby så att planering av borrhningsarbetet kan ta i beaktning mark- och sakägares intressen.

Ansökan om undersökningstillstånd har remitterats till länsstyrelsen, kommuner och Sametinget. Underrättelse om ansökan har kungjorts i Norrländska Socialdemokraten,

Norrbottens-Kuriren samt i Post- och Inrikes Tidningar. Yttranden från Kalix och Luleå kommuner samt Sametinget har kommit in till Bergsstaten.

Kalix kommun har i huvudsak framfört följande.

I Tallåns vattensystem lever den rödlistade flodpärlmusslan i hög täthet med konstaterad föryngring. Detta tyder på att ån har friskt strömmande vatten och en stark fiskpopulation. I Norrbottens län finns 60 vattendrag med flodpärlmussla, men endast 22 av dessa med fungerande föryngring. Detta gör att Tallån med dess biflöden har mycket höga naturvärden och bör ingå i Natura 2000. Rekommendationer: Inga exploateringsföretag får vidtas i och längs stranden vid Tallån och dess biflöden som kan påverka åns vattenkvalité, den hydrologiska balansen och ljusinsläpp. Skogsbruket längs med vattendraget måste ta stor hänsyn till dess mycket höga naturvärden. Lomben, beskrivning: Värdefull våtmark som utgör klass 1 i länsstyrelsens våtmarksinventering. Rekommendationer: Myren får inte dikas eller exploateras. Samhällsbyggnadsnämnden, bygg- och miljöavdelningen vill ta del av beslut i ärendet.

Luleå kommun har i huvudsak framfört följande.

Miljö- och byggavdelningen har tagit del av rubricerade handlingar och har hittat följande naturvärden i området.

- Naturvårdsplan klass 3: Områden med höga naturvärden utöver de områden med höga naturvärden som redovisas i Luleå kommuns naturvårdsplan och har dokumenterade värden från egna inventeringar eller underlag från statliga myndigheter.
- Sumpskogar: Skogsstyrelsens sumpskogsinventering är ett underlag till var det kan finnas höga naturvärden och det sammanfaller i stora delar med de övriga naturvärdena såsom VMI Luleå kommuns naturvårdsplan och nyckelbiotoper.
- Våtmarksinventeringen: Klass 3 objekt består av allt ifrån helt opåverkade våtmarker med relativt höga naturvärden till mer störda våtmarker med vissa bevarade naturvärden och är av lokalt bevarandevärde. Klassen kan innefatta objekt som till vissa delar är störda och annars intakta. Ingrepp kan tillåtas om påverkan på natur- och kulturvärden begränsas.

Klass 4 objekt är starkt påverkade objekt som saknar naturvärden enligt vad som framkommit i VMI:s inventering. Vissa objekt kan dock ha vissa natur- och kulturvärden. En del opåverkade våtmarker kan förekomma. Vid exploatering är det i första hand dessa objekt som kan tas i anspråk eftersom de redan till stor del är kraftigt störda.

- Nyckelbiotop, Skogsstyrelsen. Urskogsartad lövrik barnnaturskog. Rikligt med grova träd. Objekt med värdefulla element som bidrar till biologisk mångfald.

Sametinget har i huvudsak framfört följande.

Rennäringen är en förutsättning för den samiska kulturen och riksintresseskyddet för rennäringen tillkom p.g.a. rennäringsens svårigheter att hävda sig mot starka exploateringsintressen. Staten har en skyldighet att tillförsäkra att renskötseln ska kunna fortsatt existera även för kommande generationer och då är markerna av den största betydelse. Utgångspunkten för beviljandet av undersökningstillstånd är att dessa arbeten ska kunna genomföras med minsta möjliga skada på både natur- och kulturmiljön. Erfarenheterna visar dock att mer omfattande prospekteringsarbeten medför störningar för renskötseln och andra samiska näringar. En exploatering av marken innebär ofta att landskapet påverkas negativt. Markerna krymper vilket får konsekvenser för samerna och den samiska kulturen då förutsättningarna för den samiska markanvändningen försämras.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § minerallagen ska ett undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbeten.

Tillstånd att bedriva undersökning som gäller diamant får beviljas endast den som visar att han eller hon är lämplig att bedriva sådan undersökning. Lag (2022:728).

Enligt 1 § tredje stycket mineralförordningen (1992:285), om bergmästaren begär det, ska sökanden ge in en plan för hur undersökningsarbetet ska bedrivas och en utredning om sina möjligheter att fullfölja planen.

Förarbeten

En förutsättning för att sökanden ska få undersökningstillstånd är att det ska finnas anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Enligt förarbetena till minerallagen är det sökanden som ska förete någon form av utredning som visar att denna förutsättning är uppfylld. Han ska alltså kunna förete något indicium på att åtminstone något koncessionsmineral förekommer inom det

aktuella området. Kravet får inte sättas så högt att seriöst prospekteringsarbete försvåras (prop. 1988/89:92 s. 90).

Kriteriet att sökanden uppenbarligen saknar möjlighet att få till stånd en ändamålsenlig undersökning visar att prövningen inte är avsedd att vara särskilt ingående utan att det främst är fallen av missbruk man vill komma åt (prop. 1988/89:92 s. 91 och prop. 2004/05:40 s. 37).

Tillstånd ska vägras om sökanden tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. I detta fall krävs det inte att förhållandet ska vara uppenbart utan det räcker med att sökanden inte bedöms uppfylla kravet. Exempel på situationer där tillstånd kan vägras är att sökanden tidigare har visat bristande hänsyn till markägares eller andra sakägares intressen eller utfört undersökningsarbeten på ett sätt som varit skadligt för natur- eller kulturmiljön. Vid prövningen bör sådana omständigheter vägas in som hur allvarliga missförhållandena varit, om det varit fråga om enstaka eller upprepade överträdelser och i vilken utsträckning det berott på sökanden själv samt hur lång tid som gått från det tidigare undersökningsarbetet (prop. 2004/05:40 s. 80).

Bergmästarens bedömning

Bergmästaren har begärt att sökanden redogör för hur undersökningsarbetet ska bedrivas i det sökta området och vilka förutsättningar sökanden har att fullfölja planerade arbeten. Med utgångspunkt i de uppgifter sökanden har lämnat anser bergmästaren att undersökningar i det aktuella området kan komma att leda till fynd av koncessionsmineral av det slag som ansökan avser.

Vad som har framkommit i ärendet föranleder inte bergmästaren att ifrågasätta sökandens möjlighet eller avsikt att få till stånd ändamålsenliga undersökningar inom det sökta området. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte har framkommit något som innebär att sökanden tidigare visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. Vad sökanden framfört gällande planerade undersökningsmetoder visar istället att sökanden är lämplig att bedriva undersökning avseende diamant.

Den aktuella ansökan avser koncessionsmineralet diamant. Eftersom ansökan avser koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 3 minerallagen beviljar bergmästaren undersökningstillstånd för diamant.

Undersökningsavgiften för tillståndet har enligt 14 kap. 2 § minerallagen och 10 § mineralförordningen, med beaktande av undersökningsområdets storlek och de mineral

som omfattas, bestämts till 34 232 kr. Bergmästaren konstaterar att sökanden har betalat den fastställda undersökningsavgiften.

Enligt bergmästarens bedömning är förutsättningarna för att bevilja det sökta undersökningstillståndet uppfyllda.

Delgivning av beslutet

Bergmästaren har beslutat att alla berörda fastighets- och övriga sakägare ska delges detta beslut genom kungörelsedelgivning i tidningarna Norrländska Socialdemokraten, Norrbottens-Kuriren samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Den som delges detta beslut genom kungörelsedelgivning kan överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Luleå senast den 31 maj 2023 vilket även anges i överklagandehänvisningen (bilaga 2).

Bergmästaren erinrar om följande

Undersökningsarbete inom det beviljade området får endast utföras i enlighet med en gällande arbetsplan som ska upprättas av sökanden. Arbetsplanen ska delges ägare till de fastigheter där arbetet ska bedrivas och innehavare av särskild rätt som berörs av arbetet. Bestämmelser om arbetsplan för undersökningsarbete och när en arbetsplan blir gällande finns i 3 kap. 5 – 5 e §§ minerallagen. Sökanden är skyldig att tillhandahålla en översättning av arbetsplanen på finska, meänkieli eller samiska om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som helt eller delvis sammanfaller med språkets förvaltningsområde enligt 6 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Begäran om översättning kan framställas skriftligen till sökanden av fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av planerade arbeten enligt arbetsplanen. Begäran om översättning ska vara sökanden tillhanda inom tio dagar från delgivningen av beslutet om undersökningstillstånd.

I den arbetsplan som sökanden ska upprätta samt delge berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska sökanden bland annat lämna uppgift om hur eventuella skador och intrång kommer att regleras. Arbetsplanen ska också innehålla uppgift om vilken form av säkerhet som sökanden har och storleken på säkerheten. Fastighetsägare eller innehavare till särskild rätt som inte godkänner säkerheten kan begära att säkerheten prövas av länsstyrelsen enligt 17 kap. 2 § minerallagen.

Enligt 3 kap. 3 § minerallagen ska undersökningsarbete utföras så att minsta skada och intrång vållas på någon annans egendom och på natur- och kulturmiljön.

Undersökningsarbete får inte äga rum inom nationalpark eller i strid med föreskrifter som gäller för natur- eller kulturresevat. Det åvilar sökanden att hos länsstyrelsen eller hos bergmästaren ansöka om medgivande till undersökningsarbete inom sådana skyddade områden som anges 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, om medgivande inte beviljas råder hinder mot undersökningsarbete. Det åvilar också sökanden att ansöka om eventuella ytterligare tillstånd enligt annan lagstiftning än minerallagen, t.ex. miljöbalken och terrängkörningslagen, som kan komma att krävas för att få bedriva undersökningsarbete inom undersökningstillståndet.

Bergmästarens erinran är inte en fullständig redogörelse för bestämmelser i minerallagen eller annan lagstiftning som kan ha betydelse för sökandens rätt att bedriva arbete inom undersökningstillståndet eller de skyldigheter som åvilar sökanden.

Övrigt

Yttrandena kommer att sändas till den sökande i sin helhet.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av vikarierande bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Anders Jakobsson.

Helena Kjellson

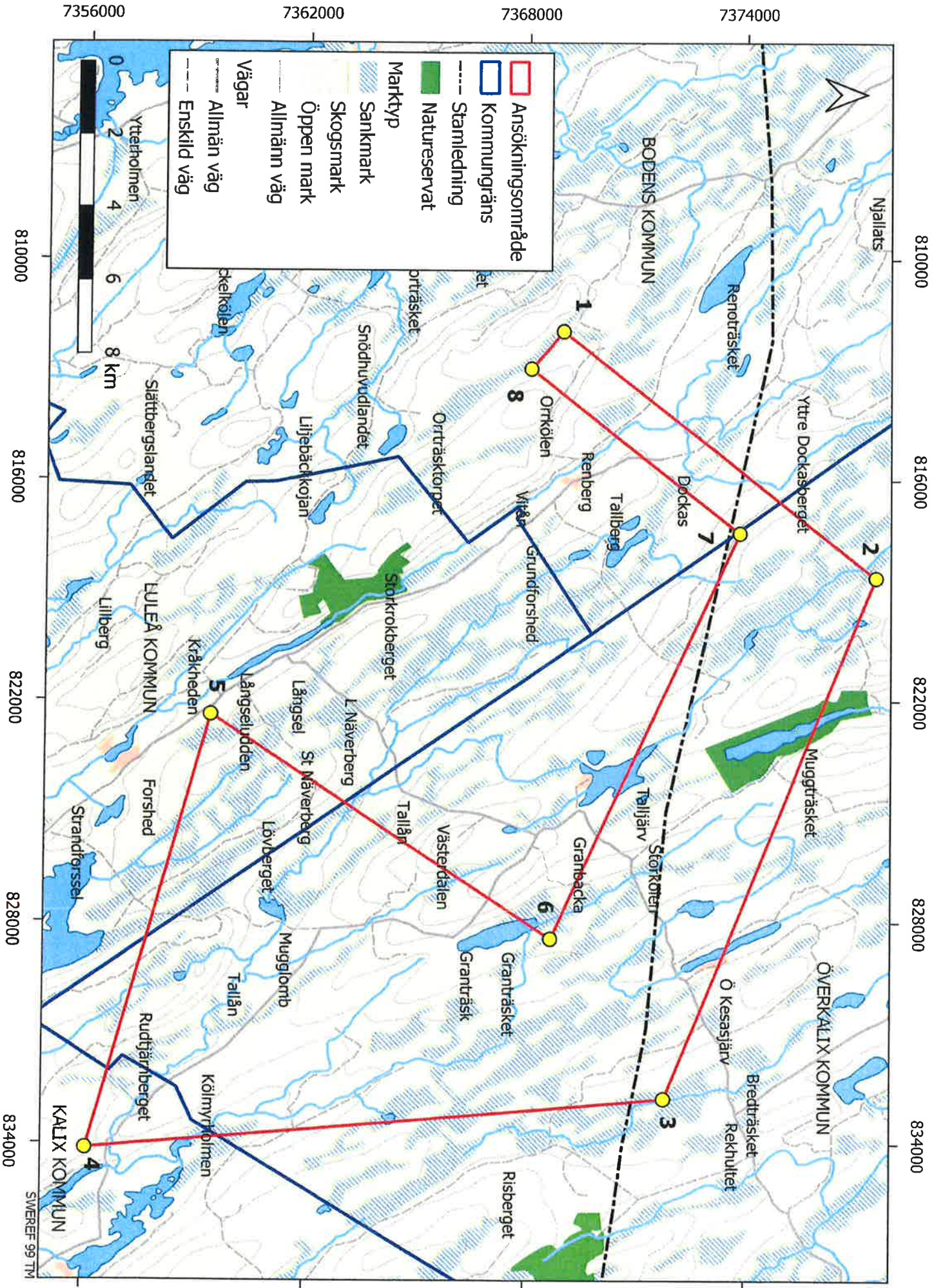

Anders Jakobsson

Bilagor

Bilaga 1, Karta undersökningsområdet

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

Tillhör Bergmästarens beslut 2023-04-26

BERGSSTATEN

Överklagandehänvisning vid kungörelsedelgivning

Om ni tagit del av beslutet genom att läsa om beslutet i en tidning, s.k. kungörelsedelgivning gäller följande för att överklaga bergmästarens beslut.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **senast den 31 maj 2023**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.